

(Kort bemærkning).

Tove Fergo (V):

Det var en skam, at justitsministeren ikke svarede på det spørgsmål, jeg stillede, for jeg spurgte faktisk, hvordan det kan være, man kan fravige hovedreglerne i kontorcirkulæret, når det gælder disse personer, vi sidder og vurderer individuelt, de personer, der falder uden for kontorcirkulæret, dem, vi nu sidder og vurderer til det kommende lovforslag.

Howdan kan man gøre det, når man ikke kan gå med til at vurdere større grupper af mennesker? Fru Dorte Bennedsen sidder og tager sig til hovedet, som om jeg ikke har forstået, hvad det drejer sig om. Det har jeg faktisk. For dem, vi gennemgår i øjeblikket til det kommende lovforslag, det er mennesker, der falder uden for reglerne i kontorcirkulæret.

For at tage bare ét enkelt eksempel, for jeg vil ikke trætte forsamlingen med alt for meget, kan jeg nævne dobbelt statsborgerskab. Der står i kontorcirkulæret, at man ikke kan få dansk indfødsret, hvis man har et statsborgerskab i forvejen, og så dispenserer vi i visse sager for visse personers vedkommende. Det er disse dispensationer, vi sidder og gennemgår nu, og det vil sige, at der er mennesker, der falder uden for reglerne i kontorcirkulæret.

Og så vil jeg bede fru Dorte Bennedsen om at komme herop og fortælle os, helt nøjagtigt hvor i kontorcirkulæret der står, at sigtede personer ikke kan blive danske statsborgere. Vi vil gerne have udpeget helt nøjagtigt, hvilken paragraf i kontorcirkulæret det står i, for vi har nemlig ikke rigtig kunnet se den, vi, der har læst det godt og grundigt, som vi har læst sagerne godt og grundigt igennem.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1-8, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 9, § 2, således ændret, vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 forkastedes, idet 14 stemte for, 103 imod.

§§ 3 og 4 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

27) Anden behandling af lovforslag nr. L 27: Forslag til lov om ændring af lov om aftaler og andre retshandler på formuerettens område og visse andre love. (Urimelige aftalevilkår i visse forbruger aftaler m.v.).

Af justitsministeren (Bjørn Westh).

(Fremsat 26/10 94. Første behandling 3/11 94.

Betænkning 8/12 94).

Der var stillet 11 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Erling Oxdam (V):

Den juridiske verden vil formentlig undre sig over dette lovforslags fremsættelse, og endnu mere, hvis det bliver vedtaget.

Man ryster nu tit på hovedet over visse love, der vedtages herinde, så det kan man måske leve med. Men noget andet er, at erhvervslivet ikke kan leve med den lov, som vil komme ud af dette her, hvis flertallet får ret.

Sagen er, at herefter er en aftale i Danmark ikke længere en aftale. Vi har en god aftalelov, som er en obligationsretlig lov, og som har bestemmelser, der siger, hvornår en aftale kan blive ugyldig på grund af forskellige forhold ved tilblivelsen og i indholdet.

Herudover har vi haft § 36 i aftaleloven, som er en form for generalklausul, der siger, at urimelige aftaler helt eller delvis kan tilsidesættes. Nu foreslår man så, og det har selvfølgelig været omtalt ved førstebehandlingen, at domstolene også skal kunne ændre indgåede aftaler mellem frie folk her i Danmark.

Det mener vi fra Venstres side er meget forkert, og vi må endnu engang foreslå, at man ta-

ger imod den fremstrakte hånd, som Venstre og De Konservative har rakt, idet vi har foreslået, at man beholder den nuværende § 36 som stk. 1, men indsætter, at en aftale under særlige omstændigheder kan ændres. Herved har man bibeholdt hovedreglen i dansk ret om fri aftaleret. Men man har altså indsat en undtagelse, der gør det muligt for domstolene i ganske særlige tilfælde at ændre en indgået aftale. Og det vil vi bede om at man overvejer endnu engang fra forslagsstillernes side.

Gitte Seeberg (KF):

Det Konservative Folkeparti er enig med Venstres ordfører, hr. Erling Oxdam, og i realiteten vil det mest blive en gentagelse af det, hr. Oxdam allerede har sagt.

Det lovforslag, som er fremsat af regeringen, er meget vidtgående, og jeg vil derfor også henstille, at man endnu en gang fra regeringens side og fra justitsministerens side overvejer det ændringsforslag, som Venstre og De Konservative har fremsat.

Det lovforslag, som regeringen lægger op til, er et afgørende brud med dansk aftaleret. Man giver herved domstolene mulighed for direkte at gå ind og fastsætte kontraktvilkår, når der opstår strid parterne imellem. Dette er vi meget imod.

Jeg er enig med hr. Erling Oxdam i, at det forslag, som vi har fremsat, er en udstrakt hånd, nemlig således, at man bibeholder den gamle regel i § 36, men i visse tilfælde giver mulighed for at ændre en aftale.

Endelig, for så vidt angår hele forbrugerafsnittet i den nye lov, mener jeg, at det er et meget vidtgående forslag, som justitsministeren er fremkommet med. Vi har selv stillet et ændringsforslag, som er noget mere modificeret.

Tom Behnke (FP):

Først fik man indtrykket af, at dette forslag skulle gennemføres. Det var nødvendigt, fordi det var noget, man havde besluttet i EU, at sådan skulle det være.

Når man så har spurgt ministeren sådan lidt frem og tilbage, har man egentlig fundet ud af, at det er det i virkeligheden ikke. Det er kun i én ud af mange paragraffer, hvor dette gør sig gældende.

Vi har i betækningsbidraget givet udtryk for, at vi indstiller forslaget til forkastelse, og at vi ikke har kunnet støtte de ændringsforslag, der er stillet af Venstre og De Konservative. Det

skyldes ikke nødvendigvis, at alle ændringsforslagene er dårlige. Der er nogle af ændringsforslagene, som for så vidt kunne være okay. Der er også nogle af forslagene, som ikke er det.

Men uanset om ændringsforslagene bliver vedtaget eller ej, hvilket de jo altså ikke gør de facto, så vil forslaget ikke blive acceptabelt for Fremskridtspartiet. Alt andet lige vil der fortsat være tale om en barnepigementalitet over for befolkningen, som vi ikke kan acceptere. Vi mener, at man med dette forslag med og uden V og K's ændringsforslag faktisk går ind for at umyndiggøre borgerne, at man ikke giver borgerne lov til at træffe nogle beslutninger og så tage konsekvenserne af deres egne handlinger.

Så vi indstiller forslaget til forkastelse og holder os helt ude af de ændringsforslag, V og K har stillet.

Justitsministeren (Bjørn Westh):

Der er tale om et lovforslag, som på baggrund af et EF-direktiv vil give forbrugerne en udvidet beskyttelse mod urimelige aftalevilkår. Det er måske det, der støder V og K. Venstre og Det Konservative Folkeparti har stillet nogle ændringsforslag, som bl.a. går ud på at begrænse forbrugerbeskyttelsen i forhold til det fremsatte forslag. Regeringen er ikke enig i disse synspunkter. Jeg kan sige, at udgangspunktet ved udformning af lovforslagets særlige regler om forbrugeraftaler har været, at beskyttelsen af forbrugerne ikke må forringes i forhold til gældende ret.

Jeg skal kort kommentere nogle af ændringsforslagene.

Det første ændringsforslag drejer sig om generalklausulen i aftalelovens § 36, som gælder både i og uden for forbrugeraftaler. Her ønsker forslagsstillerne, at domstolene kun skal have mulighed for at ændre en urimelig aftale, hvis man ikke kan tilsidesætte aftalen helt eller delvis. Jeg er enig med forslagsstillerne i, at domstolene bør være tilbageholdende med at ændre aftalevilkår. Denne forudsætning er også kommet til udtryk i bemærkningerne til det fremsatte lovforslag, hvor det bl.a. nævnes, at der skal udvises særlig tilbageholdenhed med at ændre aftalevilkår i rene erhvervsforhold, hvor aftalen bl.a. bygger på overvejelser om risiko.

Det fremsatte lovforslag tager sigte på at løse det problem, at hel eller delvis tilsidesættelse af en aftale i nogle tilfælde er en overreaktion, som i virkeligheden ikke er til fordel for nogen af parterne. Den foreslåede affattelse af paragraf-

fen er derfor lavet, som den er, og den svarer i øvrigt til de regler, der for længst er indført i Sverige, Norge og Finland.

De øvrige ændringsforslag går ud på at barbere forslaget ned, sådan at det kun indeholder bestemmelser, som er strengt nødvendige for at opfylde direktivet. Forslagsstillerne mener, at lovforslaget fratager forbrugerne deres ansvar.

Jeg kan selvfølgelig godt se, at der er tale om en politisk demonstration, der fra Venstres og De Konservatives side ligger i at sige, at lovforslaget ikke må indeholde forbrugerbeskyttende bestemmelser, som direktivet ikke nødvendiggør. Jeg synes imidlertid, det er beklageligt, at man tilsyneladende ser helt bort fra, hvad de pågældende bestemmelser egentlig går ud på. Sagen er jo den, at de bestemmelser, som man vil tage ud af lovforslaget, ikke vil indføre noget væsentligt nyt, men i vidt omfang blót har til formål at sikre ensartethed og konsekvens i de forskellige forbrugerbeskyttelseslove, vi har. Det gælder navnlig reglerne om, hvad der forstås ved en forbrugeraftale.

Lad mig afslutningsvis sige, at jeg håber, at Venstre og De Konservative ved tredjebehandlingen på fredag vil medvirke til, at Danmark kan opfylde sine internationale forpligtelser.

(Kort bemærkning).

Erling Oxdam (V):

Det var justitsministerens bemærkning om, at Venstre og De Konservative skulle være imod forbrugerbeskyttelse.

Jeg kan da med det samme sige, at det ingenlunde er tilfældet, og vi ser da gerne forbrugerbeskyttelsen styrket. Det er bare det forkerte sted, når vi tager aftalelovens § 36, stk. 1. Vi mener, at man her går langt videre, end EF-direktivet siger. Vi har netop bedt om at få skræppet alt andet end EF-direktivets bestemmelser af lovforslaget, og hvis det blev tilfældet, må man jo indrømme, at der ikke ville være den mulighed tilbage, at domstolene frit kan ændre. Derfor undrer det mig, at ministeren ikke svarede på bemærkningen om, at vi anser os for at være fleksible, og at vi har fulgt tankegangen op, således at det kommer ind, ikke som en hovedregel, at der kan ændres, men som en undtagelse.

Derfor synes jeg ikke, at justitsministeren er berettiget til at sige, at vi skulle være imod forbrugerbeskyttelse. Det tror jeg ikke har hjemmel nogen steder. Men lad os prøve at få det ændret i sidste øjeblik.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 1 forkastedes, idet 48 stemte for, 68 imod.

Ændringsforslag nr. 2 forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3 forkastedes, idet 46 stemte for, 70 imod.

Ændringsforslag nr. 4 og 5 forkastedes uden afstemning.

§ 1 vedtoges uden afstemning.

§§ 2-6 vedtoges uden afstemning. Ændringsforslag nr. 6-10 om, at §§ 2-6 udgår, var dermed forkastet.

Ændringsforslag nr. 11 forkastedes uden afstemning.

§§ 7 og 8 vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

28) Anden behandling af lovforslag nr. L 36: Forslag til lov om strafforfølgning ved det internationale tribunal til pådømmelse af krigsforbrydelser i det tidligere Jugoslavien.

Af justitsministeren (Bjørn Westh).

(Fremsat 2/11 94. Første behandling 10/11 94. Betænkning 6/12 94).

Der var ikke stillet ændringsforslag.